

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Onze referentie
2025-0000578741

Datum 10 oktober 2025
Betreft Aanbieding eerste halfjaarrapportage C(A)ft en Cft BES 2025

Geachte voorzitter,

Het College Aruba financieel toezicht (CAft), College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) en College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft BES) zenden eens per halfjaar een schriftelijk verslag over de uitgevoerde werkzaamheden en belangrijkste punten van advisering.

Bijgevoegd vindt u de rapportage over de periode januari tot en met juni 2025. Het verslag is vastgesteld in de Rijkministerraad van 26 september 2025.

Inhoud halfjaarrapportage

- Het rapport beslaat de periode januari - juni 2025 en geeft een overzicht van de werkzaamheden en adviezen van de Colleges financieel toezicht voor Curaçao en Sint Maarten, Aruba en BES (Bonaire, Sint Eustatius en Saba).
- In de eerste helft van 2025 ging het economisch redelijk goed in de regio, maar er zijn wereldwijde risico's. De colleges legden de nadruk op sterkere belastingdiensten, beter financieel beheer en houdbare schulden.
- Er is vooruitgang geboekt op het gebied van financieel beheer. Aandacht blijft echter nodig voor onder andere uitvoeringskracht, achterblijvende belastinginkomsten en rentelasten. Het college adviseert om publieke investeringen te prioriteren, financiële ramingen te actualiseren en overschotten vooral te gebruiken voor schuldafbouw.

Slot

Het doet deugd om de economische groei en vooruitgang waar te nemen. Daarnaast blijven er aandachtspunten ter verbetering van de overheidsfinanciën en het financieel beheer.

Datum

10 oktober 2025

Onze referentie

2025-0000578741

De aanbevelingen in de rapportage ondersteunen het streven naar structurele hervormingen op dit gebied. Hiermee wordt de basis gelegd voor gezonde overheidsfinanciën en de verdere economische ontwikkeling van de eilanden.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Herstel Groningen, Koninkrijksrelaties en Digitalisering

Eddie van Marum

Halfjaarrapportage Colleges financieel toezicht

Januari – juni 2025

College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten
College Aruba financieel toezicht
College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

www.cft.cw

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
01 Colleges financieel toezicht	4
02 Advisering in het tweede halfjaar van 2025	6
Curaçao	7
Aruba	10
Sint Maarten	13
BES (Bonaire, Sint Eustatius en Saba)	16
03 Bijlagen	21
Bijlage 1: Taken, werkzaamheden en samenstelling van de colleges	22
Bijlage 2: Werkzaamheden in beeld – Factsheet Curaçao	24
Werkzaamheden in beeld – Factsheet Aruba	25
Werkzaamheden in beeld – Factsheet Sint Maarten	26
Werkzaamheden in beeld – Factsheet BES	27
Bijlage 3: Afkortingenlijst	29
Bijlage 4: Overzicht adviezen en reacties eerste halfjaar van 2025	30

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt de halfjaarrapportage over de eerste helft van 2025 van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft), het College Aruba financieel toezicht (CAft) en het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft BES).

Deze rapportage omvat een overzicht van de uitgevoerde werkzaamheden en de belangrijkste punten uit onze adviezen. Voortbouwend op onze vorige halfjaarrapportage zijn factsheets toegevoegd die de belangrijkste economische indicatoren bevatten van de zes (ei)landen waar wij als colleges voor werken. Daarmee kunt u de economische ontwikkelingen volgen en vergelijkingen maken tussen de (ei)landen. Daarnaast kunnen wij beter duiden waar onze werkzaamheden impact hebben of waaraan wij nadere aandacht wensen te besteden.

De colleges kijken terug op een dynamische eerste helft van 2025. Het blijft economisch gezien goed gaan in de regio hoewel er mondiale onzekerheden spelen die grote impact op de eilandeconomieën kunnen hebben. De colleges hadden in dit halve jaar aandacht voor de lange termijn verbeteringen in de overheidsfinanciën. Begin 2025 is

er expliciet aandacht gevraagd voor het functioneren van de belastingdiensten in de landen met stevige aanbevelingen tot gevolg. Op Aruba bracht het CAft in het eerste halfjaar tweemaal een ongevraagd advies uit over vraagstukken met aanzienlijke gevolgen voor de landsbegroting. Vanuit Curaçao en Sint Maarten kwam in het eerste halve jaar, in samenspraak met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, een adviesverzoek richting het Cft over herfinanciering van twee aflopende leningen in oktober van dit jaar. Het Cft adviseerde om deze leningen te herfinancieren, niet met bulletleningen maar met lineair af te lossen leningen. Op de BES-eilanden richtte het college zich net als voorgaande jaren vooral op het financieel beheer van de eilanden, in het bijzonder op Bonaire. Het begrotingsjaar 2024 is een bijzonder jaar gebleken voor de BES-eilanden nu ze alle drie een goedkeurende accountantsverklaring bij hun jaarrekening hebben mogen ontvangen.

Kort en goed, een half jaar vol dynamiek en bijzondere inzet van de colleges om de (ei) landen te helpen zich richting duurzame overheidsfinanciën te ontwikkelen.

Drs. Lidewijde Ongerling

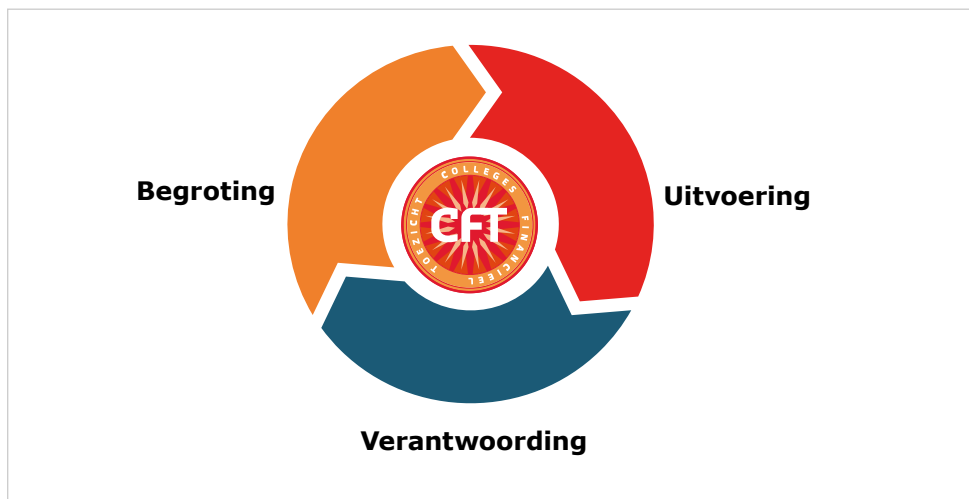

Colleges financieel toezicht

De Colleges financieel toezicht (Cft) hebben als doel om samen met de besturen van Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba gezonde overheidsfinanciën te realiseren. De invulling van het begrip gezonde overheidsfinanciën vindt zijn basis in diverse wetten op basis waarvan de colleges opereren. Dit zijn de Rijkswet financieel toezicht voor Curaçao en Sint Maarten (Rft), de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft) voor Aruba en de Wet financiën openbare lichamen voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES).

Gedurende de jaarlijkse cyclus van begroten, uitvoeren en verantwoorden houden de colleges toezicht op de naleving van de afgesproken normen en volgen ze de verbetering van het financieel beheer. Het doel van het toezicht is evenwicht in de begroting en verantwoording na te streven. Dit houdt in dat ieder (ei)land bouwt aan een financiële buffer en een beheersbare schuldpositie om daarmee op termijn financieel autonoom te kunnen zijn. Daarvoor is goed financieel beheer cruciaal. Denk hierbij aan de rechtmatigheid, controleerbaarheid, actualiteit en getrouwheid van de publieke geldstromen.

De colleges beogen hiermee een positieve bijdrage te leveren aan goed openbaar bestuur, de welvaart en het welzijn van de bevolking van de (ei) landen. Goede overheidsfinanciën en financiële bestendigheid tegen (interne en externe) schokken dragen immers bij aan continuïteit en bieden ruimte in tijden van economische neergang. Bovendien dragen gezonde overheidsfinanciën bij aan de publieke investeringsruimte. De economieën van de (ei)landen zijn sterk afhankelijk van het toerisme en gevoelig voor economische schokken. Middels investeringen kunnen de (ei)landen hun economische activiteiten uitbreiden en zo hun weerbaarheid vergroten. Daarmee draagt het toezicht niet alleen bij een gezonde begroting, maar ook aan duurzame welvaart voor iedere inwoner van de (ei)landen.

Curaçao, Aruba en Sint Maarten

In de Rft en de LAft is bepaald dat de colleges toezicht houden op de afgesproken begrotingsnormen en adviezen uitbrengen en rapporteren aan de ministers van Financiën, de Staten en de besturen van de landen, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de Rijksministerraad (RMR). De RMR is de wettelijke toezichthouder. De taken van het Cft en het CAft zijn gericht op het gehele begrotingsproces: van de opstelling van de begroting tot de vaststelling van de jaarrekening. Hierbij volgen de colleges de uitvoering van de begroting aan de hand van uitvoeringsrapportages en de verbeteringen van het financieel beheer. Voor Curaçao en Sint Maarten dient de begroting minimaal in evenwicht te zijn. Aruba moet sinds 2023 een overschot op de begroting realiseren.

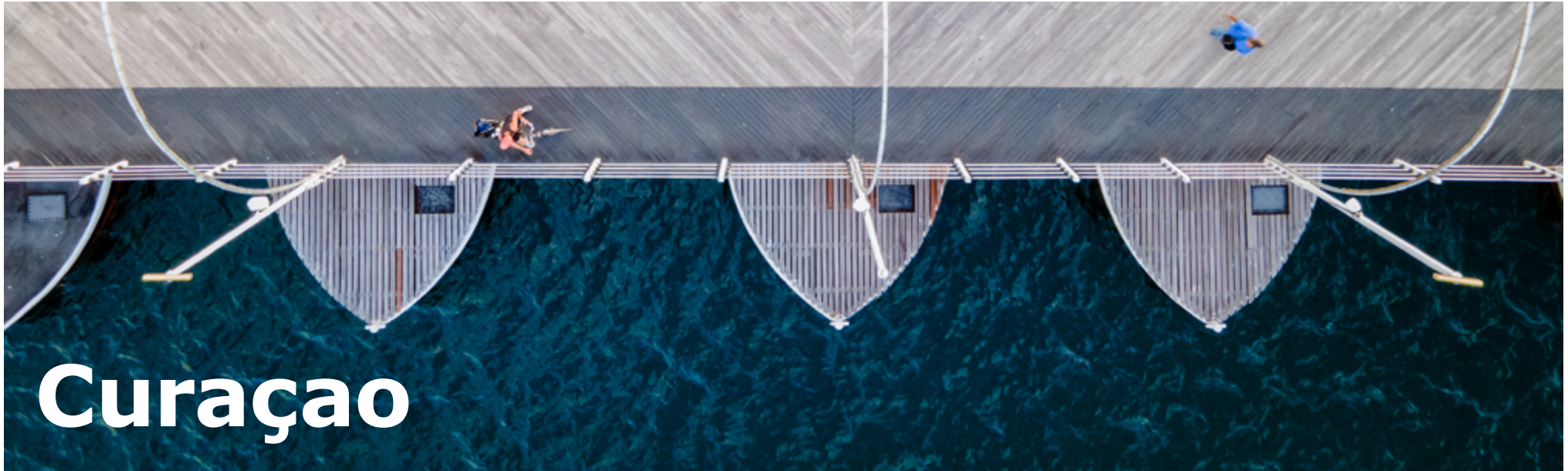
Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Het Cft BES is verantwoordelijk voor het adviseren van de besturen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de minister van BZK. Het Cft heeft op basis van de Wet FinBES een controlerende rol ten aanzien van de financiën van de openbare lichamen, waaronder bij de totstandkoming van de begroting. Ook monitort het Cft de kwaliteit van het financieel beheer.

Advisering in het eerste halfjaar van 2025

In onderstaande paragrafen worden per (ei)land de belangrijkste onderwerpen van het eerste halfjaar van 2025 uit de adviezen, brieven en reacties van de colleges uitgelicht. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van alle uitgebrachte adviezen en reacties in het eerste halfjaar van 2025.

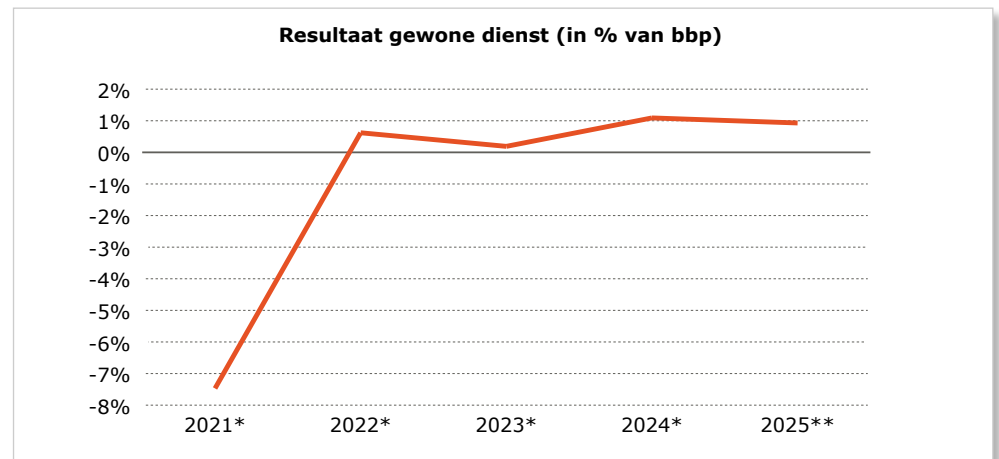

Curaçao

Begrotingsuitvoering en financieel beheer

Curaçao stelde de begroting voor 2025 tijdig vast. De begroting laat meerjarige overschotten op de gewone dienst zien, maar bevat enkele risico's. Zo is de voorgestelde oplossing voor de financiële problematiek van het Curaçao Medical Center (CMC) nog niet geformaliseerd. De financiële gevolgen zijn daarom nog niet volledig inzichtelijk. Daarnaast beval het Cft Curaçao aan om de meerjarenramingen van de belastingbaten en het schommelfonds bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) te actualiseren. Curaçao heeft toegezegd de aanbevelingen van het Cft te verwerken in een ontwerpbegrotingswijziging (OBW).

*= voorlopige cijfers, **= begroting. Bron: CBCS Economic Bulletin december 2022 en juni 2025, conceptjaarrekeningen 2021-2023, eerste uitvoeringsrapportage 2025 en vastgestelde begroting 2025.

In het eerste kwartaal van 2025 realiseerde Curaçao een voorlopig positief resultaat van XCG 161 miljoen, dit is hoger dan het resultaat van XCG 103 miljoen van het eerste kwartaal van 2024. Voor heel 2025 raamt Curaçao een overschot op de gewone dienst van 62 miljoen, circa 1 procent van het bbp. Op basis van de eerste uitvoeringsrapportage (UR) van 2025 constateerde het Cft dat de investeringen achterbleven ten opzichte van de begroting. In het eerste kwartaal investeerde Curaçao slechts XCG 1 miljoen, terwijl voor heel 2025 XCG 204 miljoen aan investeringen is begroot. De begrote investeringen betreffen onder andere investeringen in wegen, de verbouwing van bestaande panden en de aanschaf van materieel voor de kustwacht. Het Cft adviseerde Curaçao na te gaan welke investeringen in 2025 daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden en de begroting hierop aan te passen. Dit is ook van belang met het oog op de voorgenomen lening die het land bij Nederland wil aantrekken voor de financiering van de investeringsprojecten.

Het financieel beheer van Curaçao blijft een belangrijk aandachtspunt. In het eerste halfjaar van 2025 constateerde het Cft dat veel deeltrajecten van de Roadmap vertraagd zijn. Dit is het traject waarmee Curaçao toewerkt naar een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening en het financieel beheer verder wil verbeteren. Gezien de omvang van de Roadmap en de beperkte uitvoeringscapaciteit adviseerde het Cft Curaçao om prioriteit te geven aan de meest essentiële trajecten. Op die manier kan het financieel beheer stapsgewijs worden versterkt. In het eerste halfjaar van 2025 werkte Curaçao aan het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoeringsrapportages. Zo zijn de toelichtingen in de rapportages uitgebreid, wat de informatiewaarde heeft vergroot en het inzicht in de financiële positie van het land heeft verbeterd.

Herfinanciering

Op verzoek van Curaçao adviseerde het Cft over de herfinanciering van een lening van XCG 140 miljoen die in oktober 2025 afloopt. Het betreft een van de vijf obligatieleningen die in het kader van de schuldsanering van 2010 door Nederland aan Curaçao zijn verstrekt. De eerste van deze leningen liep af in 2020. De overige leningen vervallen in 2025, 2030, 2035 en 2040.

Het Cft constateerde dat Curaçao over onvoldoende liquide middelen beschikte om het volledige bedrag in oktober 2025 af te lossen én tegelijkertijd een toereikende liquiditeitsbuffer te behouden. Het Cft adviseerde daarom om XCG 80 miljoen te herfinancieren met een lineaire lening en het resterende bedrag van XCG 60 miljoen af te lossen. Hierbij gaf het Cft de aanbeveling dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Curaçao tijdig het gesprek aangaan over aflossing van de overige obligatieleningen die in 2030, 2035 en 2040 aflopen.

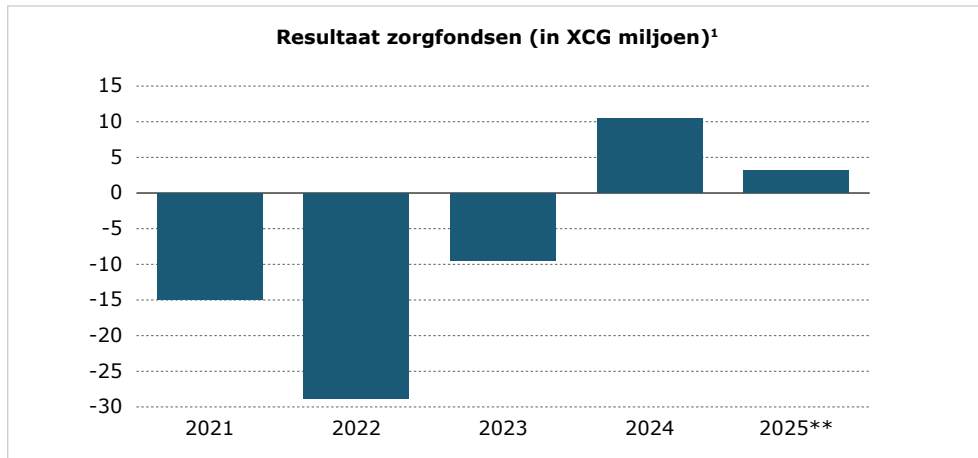
Belastingen

De belastinginkomsten vertonen sinds 2021 een stijgende lijn. Dat is mede het gevolg van de compliance-maatregelen die de minister van Financiën sindsdien heeft getroffen. Ook in het eerste halfjaar van 2025 zette deze positieve trend zich voort. De opbrengsten uit de loonbelasting blijven sinds 2022 echter achter bij de economische ontwikkeling van Curaçao. Hierover uitte het Cft zijn zorgen. In dit verband merkte het Internationaal Monetair Fonds (IMF) onlangs op, dat ondanks de economische groei de formele werkgelegenheid op Curaçao is afgenomen. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor het land.

In februari vroeg het college tijdens zijn bezoek aan Curaçao aandacht voor de governanceproblemen bij de Belastingdienst. Er liggen vergevorderde plannen klaar om de Belastingdienst te reorganiseren en moderniseren. Het Cft riep de Raad van Ministers op hier hoge prioriteit aan toe te kennen. Een eerlijke, transparante Belastingdienst draagt bij aan een financieel gezond Curaçao. Hoewel er al resultaten behaald zijn, is verdere professionalisering van de Belastingdienst noodzakelijk om deze resultaten vast te houden en uit te bouwen.

Zorgfondsen

De zorgfondsen laten voor 2025 een begroot overschot zien van XCG 3 miljoen. De ontvangen premies zijn onvoldoende om de lasten te dekken. Daarom levert Curaçao jaarlijks een landsbijdrage vanuit de begroting aan de SVB. Voor 2025 gaat de SVB uit van een landsbijdrage van XCG 2,5 miljoen voor de AVBZ en XCG 291 miljoen voor de BVZ. De landsbijdrage steeg in 2025 met XCG 13 miljoen ten opzichte van 2024. Deze extra landsbijdrage is bestemd voor de financiering van de bedrijfsvoering van het CMC (XCG 10 miljoen) en een verbetering van de arbeidsvoorwaarden van het CMC-personeel (XCG 3 miljoen).

**= begroting. Bron: jaarrekening SVB 2024 en vastgestelde begroting 2025.

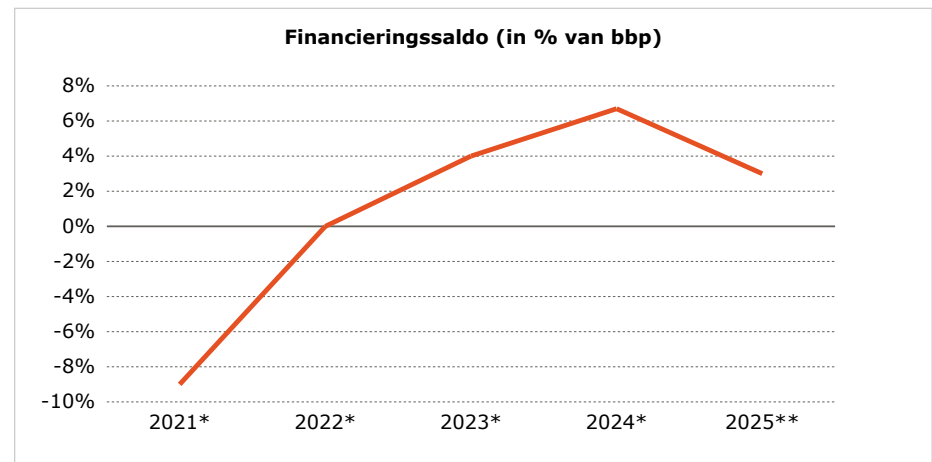
¹ Het resultaat van de zorgfondsen is weergegeven inclusief de landsbijdrage.

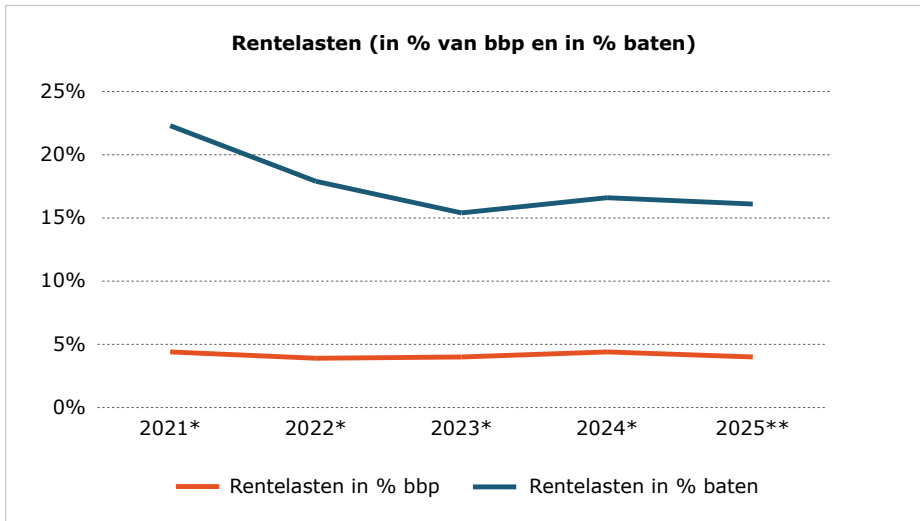
Aruba

Begrotingsuitvoering en financieel beheer

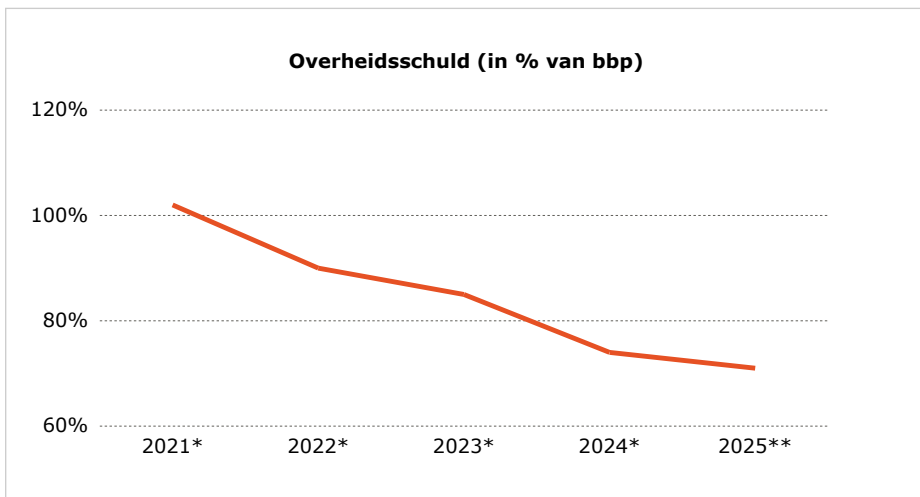
Aruba begrootte voor 2025 een financieringsoverschot van de collectieve sector van 2,4 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Daarmee voldeed Aruba ruimschoots aan de begrotingsnorm van minimaal 1 procent van het bbp. Ook in de meerjarenbegroting 2026–2029 voldeed Aruba aan de norm. Het CAft adviseerde de verwachte overschotten zorgvuldig in te zetten, mede gezien de aanhoudende geopolitieke spanningen en economische onzekerheden. Het huidige niveau van overheidsschuld en het hoge aandeel van de rentelasten in de totale baten van 16 procent van de overheidsbegroting maken de houdbaarheid van overheidsfinanciën kwetsbaar. Het is van belang dat de overschotten te gebruiken voor schuldafbouw, waarmee de economische weerbaarheid wordt versterkt en de rentelast kan worden verlaagd. Daarnaast is het nodig de uitgaven te beheersen, zodat de overschotten daadwerkelijk worden gerealiseerd.

* = voorlopige cijfers, ** = begroting. Bron: IMF World Economic Outlook Database April 2025, vierde uitvoeringsrapportages 2020-2024 en eerste ontwerp-begrotingswijzing 2025 van Aruba.

* = voorlopige cijfers, ** = begroting. Bron: IMF World Economic Outlook Database April 2025, vierde uitvoeringsrapportages 2020-2024 en eerste ontwerpbegrotingswijziging 2025 van Aruba.

* = voorlopige cijfers, ** = begroting. Bron: IMF World Economic Outlook Database April 2025, vierde uitvoeringsrapportages 2020-2024 en eerste ontwerpbegrotingswijziging 2025 van Aruba.

Aruba heeft goede stappen gezet om het begrotingsproces te verbeteren. De begrotingen worden veelal tijdig ontvangen en vastgesteld. Zo is de ontwerpbegroting 2026 in de eerste helft van 2025 tijdig ontvangen. Ook in de uitvoeringsinformatie is vooruitgang geboekt. De achterstanden bij de indiening van de uitvoeringsrapportages zijn in de eerste helft van 2025 ingelopen. De jaarrekeningen over 2019, 2020 en 2021 zijn ingediend bij de Algemene Rekenkamer Aruba. De resterende jaarrekeningen worden in de tweede helft van 2025 verwacht.

Belastingen

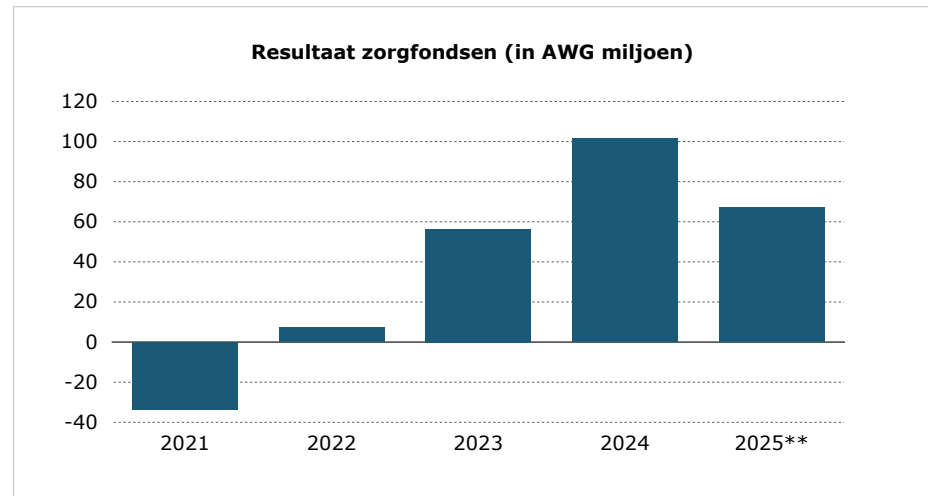
De begrote belastingbaten voor 2025 zijn nagenoeg gelijk aan die in 2024. Dit komt enerzijds door een conservatieve raming door de geopolitieke spanningen en de onzekerheden in de mondiale economische vooruitzichten. Anderzijds is dit het gevolg van de verlaging van het laagste loonbelastingtarief van 10 procent naar 0 procent per 1 januari 2025. Het CAft heeft hierover een ongevraagd advies uitgebracht, waarin de derving werd geschat op circa AWG 50 miljoen in 2025. Het CAft adviseerde om de realisatie van de belastingbaten maandelijks te monitoren en eventuele afwijkingen in de tweede OBW (najaarsnota) te verwerken.

Zorgfondsen

De zorgfondsen verwachten voor 2025 een overschot van AWG 86 miljoen. Het CAft adviseert al geruime tijd om zo spoedig mogelijk afspraken te maken met de zorg- en sociale fondsen om de overschotten bij deze entiteiten te kunnen aanwenden voor schuldafbouw, met inachtneming van de wettelijke verplichtingen omtrent het aanhouden van reserves binnen de fondsen.

Ongevraagd advies CAft over risico's verzelfstandiging rioolwaterzuiveringsinstallatie

In juni 2024 besloot Aruba de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) over te dragen aan de nieuw opgerichte entiteit Aruba Wastewater Sustainable Solutions NV (AWSS). Het CAft erkende de noodzaak van deze stap, maar waarschuwde voor aanzienlijke risico's. De verzelfstandiging brengt financiële risico's (contingent liabilities) met zich mee voor het Land bij falen van AWSS. Daarnaast ontbrak een adequaat toezichtmechanisme en is de huidige financieringsstructuur minder gunstig dan financiering via de begroting of via Nederland, wat leidt tot hogere rentelasten. Het CAft adviseerde daarom maatregelen te nemen, waaronder de versterking van het toezicht, de waarborging van transparantie en solide corporate governance, en het benutten van goedkopere financieringsopties via Nederland om de financiële houdbaarheid te versterken.

* Voorlopige cijfers, ** = begroting. Bron: jaarrekeningen 2021-2023 en de begroting 2025 van de AZV.

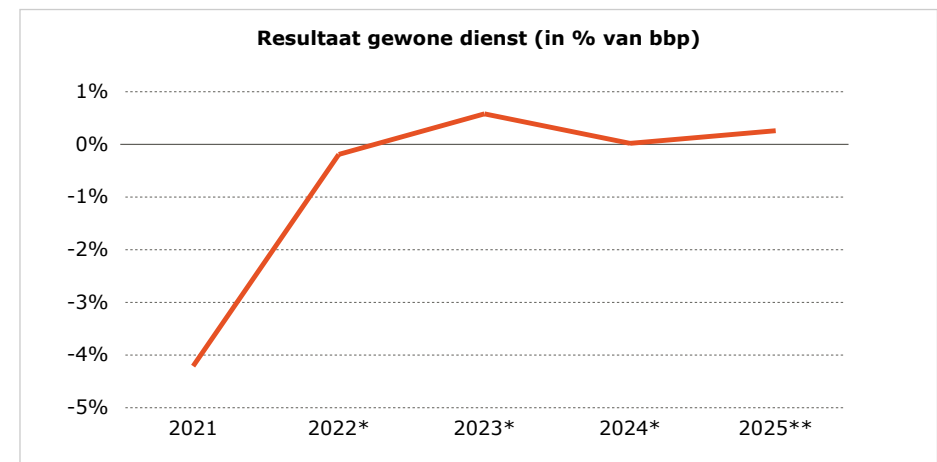

Begrotingsuitvoering en financieel beheer

Sint Maarten slaagde er niet in om de begroting 2025 voor de wettelijke termijn van 15 december 2024 vast te stellen. Op advies van het Cft verzocht de RMR Sint Maarten op 5 maart 2025 en op 30 juni 2025 om de begroting 2025 zo spoedig mogelijk vast te stellen. De begroting werd in januari 2025 goedgekeurd door de Staten. Door een technische fout bij de verwerking van amendementen en nota's van wijziging werd de begroting pas op 10 juli 2025 vastgesteld door de Gouverneur. De late vaststelling van de begroting is zeer zorgelijk en duidt op tekortkomingen in het financieel beheer. Het budgetrecht van de Staten komt hierdoor onder druk te staan.

De begroting 2025 toont meerjarige overschotten op de gewone dienst. Het Cft adviseerde Sint Maarten enkele wijzigingen door te voeren in een begrotingswijziging (BW). Zo dient het land de raming van de baten en lasten te voorzien van een toereikende toelichting. Zonder deze toelichting kan het Cft niet beoordelen of de begroting realistisch is. Ook verzocht het Cft

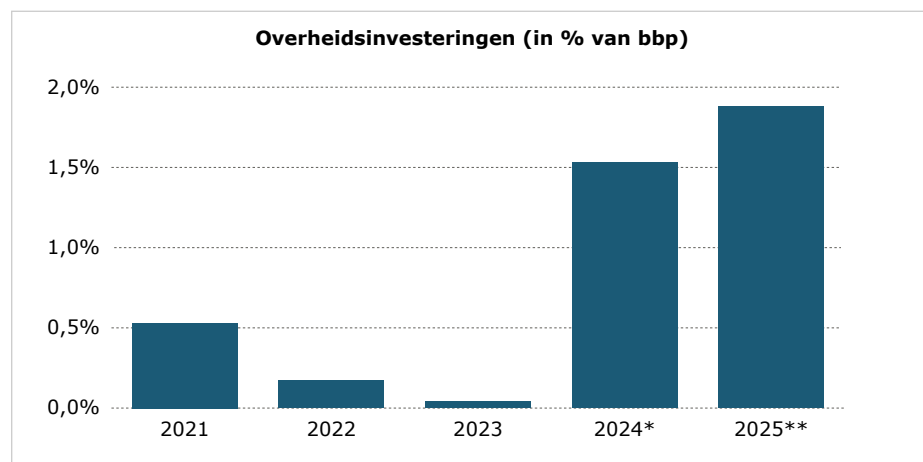
Sint Maarten om met een planning te komen voor de totstandkoming van de BW, waarbij prioriteit wordt toegekend aan het begrotingsproces 2026.

* = voorlopige cijfers, ** = begroting. Bron: IMF 2024 Article IV Consultations september 2024, (concept) jaarrekeningen 2021-2022, vierde uitvoeringsrapportages 2023-2024 en vastgestelde begroting 2025 van Sint Maarten.

Tot en met het vierde kwartaal van 2024 realiseerde Sint Maarten een voorlopig positief resultaat van XCG 1 miljoen. De eerste UR van 2025 toont ook een overschot. Het Cft constateerde in de reacties op beide rapportages een sterke afwijking van de realisatie ten opzichte van de begroting. Deze verschillen werden onvoldoende toegelicht, waardoor de informatiewaarde van de UR beperkt was. Het Cft verzocht Sint Maarten de toelichting in de uitvoeringsrapportages te verbeteren.

Sint Maarten loopt achter met de uitvoering van investeringsprojecten. In 2023 en 2024 wilde Sint Maarten in totaal XCG 280 miljoen investeren. In het eerste kwartaal van 2025 investeerde het land vanwege de late vaststelling van de begrotingen slechts XCG 45 miljoen. Sint Maarten begrootte voor 2025 XCG 58 miljoen aan additionele investeringsprojecten. Het Cft benadrukte opnieuw het belang van een meerjarige investeringsagenda en verzocht het land om de uitvoering van de voorgenomen investeringsprojecten te versnellen.

* = voorlopige cijfers, ** = begroting. Bron: IMF 2024 Article IV Consultations september 2024, (concept) jaarrekeningen 2021-2022, vierde uitvoeringsrapportages 2023-2024 en vastgestelde begroting 2025 van Sint Maarten.

Herfinanciering

Op verzoek van Sint Maarten adviseerde het Cft over de herfinanciering van een lening van XCG 73,5 miljoen die in oktober 2025 afloopt. Het betreft een van de vijf obligatieleningen die in het kader van de schuldsanering van 2010 door Nederland aan Sint Maarten zijn verstrekt. De eerste van deze leningen liep af in 2020. De overige leningen vervallen in 2025, 2030, 2035 en 2040.

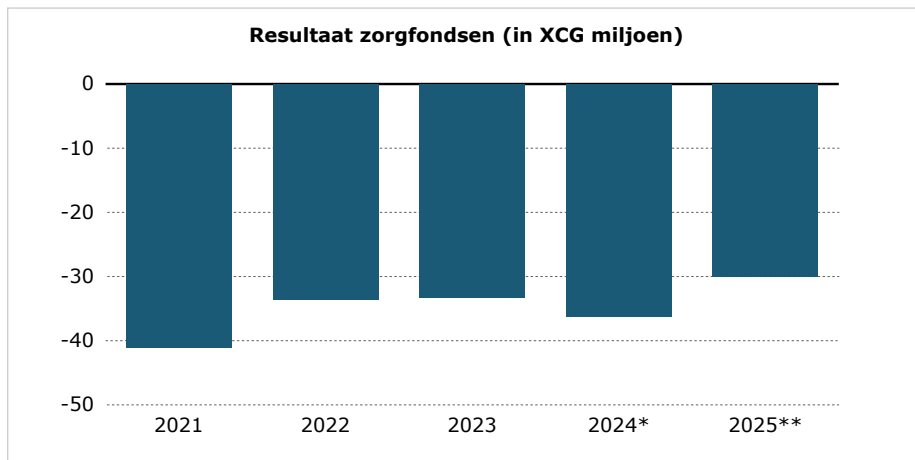
Het Cft constateerde dat Sint Maarten over onvoldoende liquide middelen beschikt om de lening in oktober 2025 af te lossen én tegelijkertijd een toereikende liquiditeitsbuffer aan te houden. Het Cft adviseerde daarom om het totale leenbedrag van XCG 73,5 miljoen te herfinancieren met een lineaire lening. Hierbij gaf het Cft de aanbeveling dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Sint Maarten tijdig het gesprek aangaan over aflossing van de obligatieleningen die in 2030, 2035 en 2040 aflopen.

Belastingen

Het Cft vroeg meermaals aandacht voor de achterblijvende belastinginkomsten van Sint Maarten, onder meer tijdens het bezoek aan Sint Maarten in februari. Zonder hervormingen heeft het land de komende jaren beperkte ruimte begrotingsruimte voor nieuw beleid. Het belastingstelsel van Sint Maarten is al lange tijd niet gemoderniseerd en er zijn problemen in de uitvoering bij de Belastingdienst. Het Cft adviseerde het land om de Belastingdienst en het belastingstelsel te moderniseren en het Audit Team Sint Maarten te laten ondersteunen bij de uitvoering van controles. Sint Maarten werkt samen met de Tijdelijke Werkorganisatie aan de modernisering van de Belastingdienst en het belastingstelsel.

Zorgfondsen

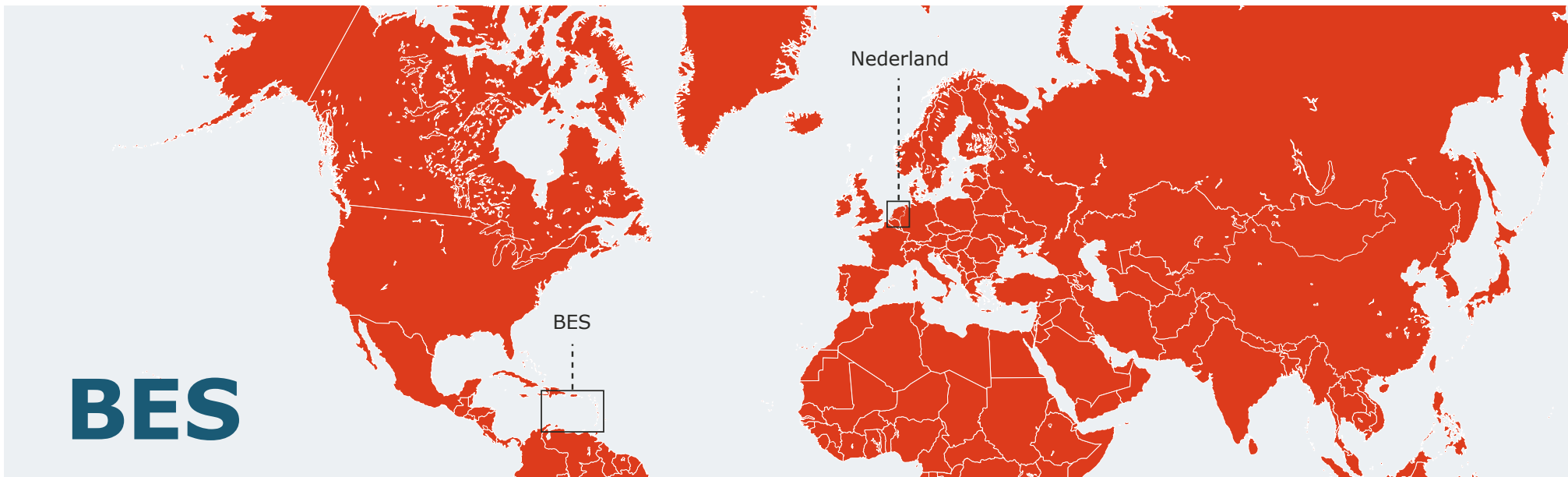
Eind 2023 bedroeg het cumulatieve tekort van de zorgfondsen² circa XCG 500 miljoen. De tekorten bij de zorgfondsen worden gefinancierd uit de reserves van met name het Algemeen Ouderdomsverzekeringsfonds. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke afname van de reserves in dit fonds. Het Cft dringt al geruime tijd aan op het doorvoeren van hervormingen in de zorg. Sint Maarten wil hier onder meer invulling aan geven door de implementatie van een algemene ziektekostenverzekering. In de eerste helft van 2025 werd het wetgevingsvoorstel voor een algemene ziektekostenverzekering aangeboden aan de Sociaal Economische Raad.

* = voorlopige cijfers, ** = begroting. Bron: jaarrekeningen 2021-2023 en de begroting 2026 van de SZV.

² Ziektekostenverzekering (ZV), Ongevallenverzekering (OV) en het Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden (FZOG).

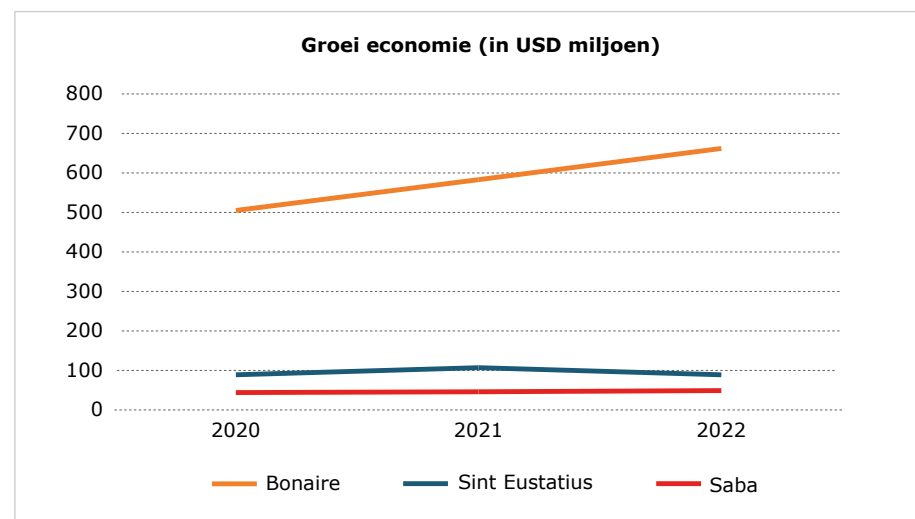

De begrotingen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn tussen 2022 en 2025 flink toegenomen. Dit kwam met name door het verhogen van de vrije uitkering en – in geval van Bonaire - ook door de invoering van de bezoekersbelasting (Visitor Entry Tax).

Het financieel beheer maakte een positieve ontwikkeling door in de afgelopen jaren. De uitvoeringsrapportages werden vaker tijdig aangeleverd en dit jaar hadden Bonaire, Sint Eustatius en Saba een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening 2024. Voor Sint Eustatius was dat voor het begrotingsjaar 2024 de eerste keer.

De economische ontwikkeling op de eilanden liep uiteen. De sterke bevolkingsgroei en de toename van het toerisme zorgden voor een stevige economische groei op Bonaire. Deze oorzaken van economische groei ontbraken op Sint Eustatius en Saba. De bevolking op beide eilanden groeide nauwelijks. Daarnaast ondervond Sint Eustatius de gevolgen van de problemen bij olieopslagbedrijf GTI STATIA die leidde tot een verdere

economische krimp op het eiland tot en met 2022. Voor 2023 en 2024 zijn nog geen economische groeicijfers gepubliceerd.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Bonaire

Omvang begroting

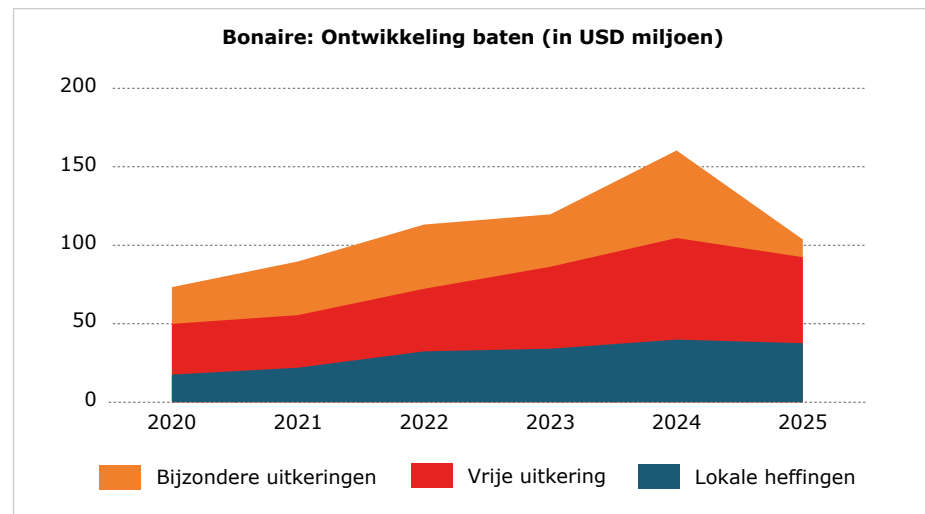
De begroting van Bonaire verdubbelde tussen 2019 en 2025. De begrote baten voor 2025 zijn vooralsnog lager dan in 2024. De verwachting is dat dit in de loop van het jaar wordt bijgesteld, omdat nog niet alle bijzondere uitkeringen en incidentele toevoegingen aan de vrije uitkering bekend en verwerkt zijn.

Financieel beheer

Het Cft onthield zich van advies bij de vierde uitvoeringsrapportage (UR) 2024. De vierde UR 2024 liet een realisatie van slechts 76 procent van de begrote baten en 61 procent van de begrote lasten zien. Onduidelijk was welk effect de vele administratief nog te verwerken mutaties zouden hebben op het totaalbeeld van baten en lasten ultimo 2024. De vierde UR was daarmee niet representatief voor de uitvoering van de begroting 2024. Evenmin was duidelijk of in 2025 eventueel tekorten uit 2023 en 2024 zouden moeten worden gecompenseerd. Bovendien constateerde het Cft dat Bonaire bij de derde begrotingswijziging 2024 USD 9,9 miljoen te veel van de bijzondere uitkeringen had toegevoegd aan de bestemmingsreserves. Het Cft verzocht Bonaire in de jaarrekening 2024 een correctie in de bestemmingsreserves door te voeren en toe te lichten.

De eerste UR 2025 was kwalitatief onvoldoende en werd twee weken te laat aangeleverd. Het Cft adviseerde Bonaire om flinke stappen te zetten om de realisatie in lijn te brengen met de begroting en beheersmaatregelen te implementeren waarmee wordt voorkomen dat niet-begrote uitgaven worden gedaan of ongedekte verplichtingen worden aangegaan. Daarnaast was en is het advies om zorg te dragen voor tijdige verstrekking van begrotingsstukken en de kwaliteit van de stukken te verbeteren.

De jaarrekening 2024 werd tijdig aangeleverd. Voor het derde jaar op rij was de jaarrekening voorzien van een goedkeurende verklaring van de externe accountant, al was hiervoor wel een indemniteitsprocedure³ voor nodig. De jaarrekening toonde een positief resultaat van USD 1,3 miljoen.

Bron: jaarrekening 2024, eerste uitvoeringsrapportage 2025 en de begroting 2025 van Bonaire.

³ Met een indemniteitsprocedure wordt de begroting met terugwerkende kracht aan aangepast. Hiermee kunnen gebreken in de jaarrekening, die een goedkeurende verklaring van de accountant in de weg staan, gecorrigeerd worden.

Na de oordeelonthouding bezocht het Cft Bonaire verschillende malen om zeker te zijn dat het openbaar lichaam zich bewust is van de noodzaak van versterking van het financiële beheer. In de eerste helft van het jaar heeft Bonaire verschillende stappen gezet om het beheer te verbeteren. De administratieve achterstanden van de vierde UR werden ingehaald bij de jaarrekening. Daarnaast werden, via een indemniteitsprocedure, de te veel aan de bestemmingsreserves toegevoegde middelen teruggeboekt en niet-begrote uitgaven met terugwerkende kracht in de begroting 2024 verwerkt. Daarmee werd zorggedragen voor de rechtmatigheid van de uitgaven. Het Cft waardeert deze inzet van Bonaire.

Daartegenover stond dat de uitvoeringskracht onvoldoende was om het in de begroting opgenomen beleid uit te voeren. Hierdoor werd slechts 88 procent van de lasten en 89 procent van de baten gerealiseerd. Dit leidde tot een flinke toename van de bestemmingsreserves (Bonaire plaatste USD 17,1 miljoen in bestemmingsreserves). Dit en het grotendeels onbenut laten van bestaande bestemmingsreserves is een zorgpunt. Het Cft adviseerde Bonaire derhalve om in 2025 verdere substantiële verbeteringen door te voeren in de uitvoering en financiële verantwoording van het beleid, zodat beschikbare middelen tijdig, doelmatig en rechtmatig kunnen worden ingezet.

Sint Eustatius

Omvang begroting

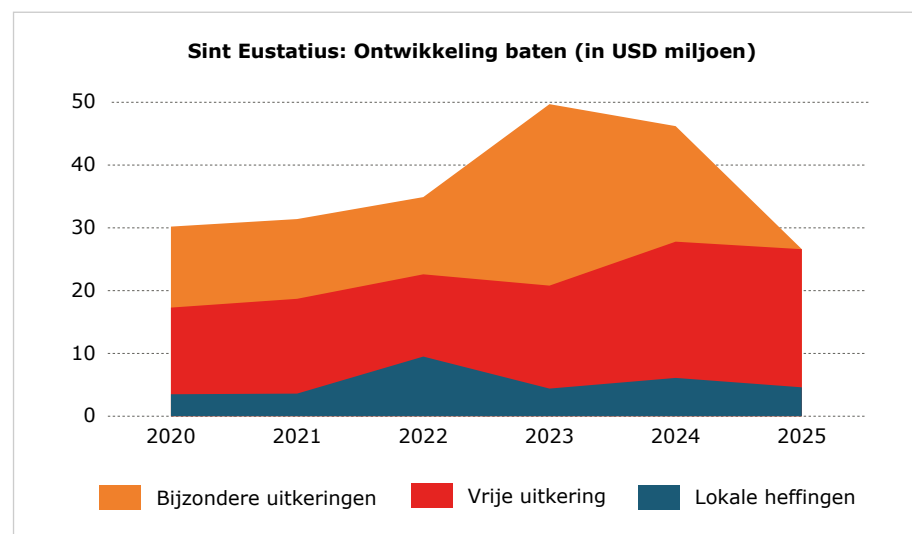
De begroting van Sint Eustatius nam toe tussen 2020 en 2023 en vlakke vanaf 2024 wat af. De verwachting is dat begroting in 2025 nog zal stijgen, omdat de bijzondere uitkeringen nog niet verwerkt waren in de begroting. Ook waren niet alle incidentele toevoegingen aan de vrije uitkering verwerkt en/of bekend.

Het Cft was positief over de vierde UR 2024 van Sint Eustatius. De rapportage was tijdig aangeleverd en gaf een duidelijk beeld van de uitvoering van de begroting. Sint Eustatius realiseerde in 2024 een voorlopig overschot van USD 3,8 miljoen.⁴ Over de eerste UR was het Cft gedeeltelijk positief. Uit de eerste UR 2025 volgde dat de realisatie achterbleef bij de begroting in het eerste kwartaal van het jaar. Het Cft zag nog geen aanleiding om een begrotingswijziging te adviseren.

⁴ Uit de jaarrekening 2024 volgt een resultaat van USD 4,1 miljoen. De beoordeling van de jaarrekening 2024 vond plaats in juli 2025 en valt daardoor buiten de scope van de eerste halfjaarrapportage 2025.

Financieel beheer

Het Cft zag een verdere verbetering in het financieel beheer van Sint Eustatius in de eerste helft van 2025. Sint Eustatius heeft een goedkeurende accountantsverklaring ontvangen bij de jaarrekening van 2024. Dit is een uiterst positieve ontwikkeling die geborgd moet worden in de processen en de uitvoering van de interne audits. Ook de uitvoeringsrapportages en de jaarrekening zijn inzichtelijker. Het uitgeven van nog onbegrote bijzondere uitkeringen over 2025 vormde een aandachtspunt bij de eerste uitvoeringsrapportage.

Bron: jaarrekening 2023, uitvoeringsrapportage 2024, begrotingswijzigingen 2024 en de begroting 2025.

Saba

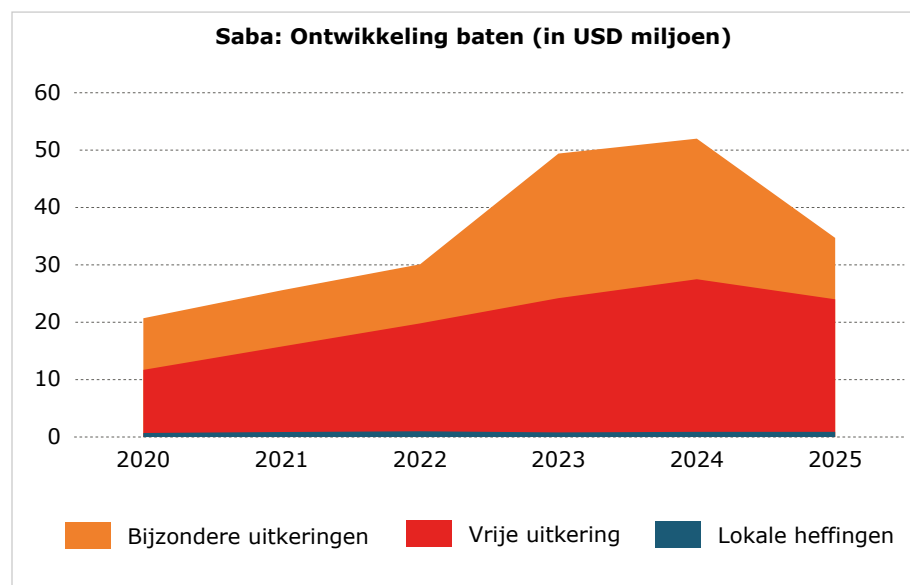

Omvang begroting

De afgelopen jaren groeide de totale begroting van Saba fors, mede door een hogere vrije uitkering en een toename van bijzondere uitkeringen. In de eerste helft van 2025 lijkt deze toename af te vlakken. De verwachting evenwel is dat de begroting in de loop van het jaar naar boven wordt bijgesteld, omdat nog niet alle bijzondere uitkeringen en incidentele toevoegingen aan de vrije uitkering verwerkt en bekend zijn.

Financieel beheer

In de eerste helft van 2025 leverde Saba uitvoeringsrapportages en de jaarrekening tijdig en conform de afspraken met het Cft aan. De liquiditeitspositie van het eiland verbeterde ten opzichte van een jaar geleden. Het Cft was positief over het feit dat Saba opvolging heeft gegeven aan een eerder advies over administratieve verwerking van de bijzondere uitkeringen. Deze maatregel draagt bij aan een transparantere administratie en verbetert de mogelijkheid om de voortgang en besteding van middelen per project te monitoren. Tot slot ontving Saba in 2025, net als in voorgaande jaren, een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening van het voorgaande begrotingsjaar.

Bron: jaarrekening 2023, uitvoeringsrapportages 2024, begrotingswijzigingen 2024 en de begroting 2025.

Bijlagen

03

Bijlage 1

Taken, werkzaamheden en samenstelling van de colleges

Geschiedenis

De Nederlandse Antillen hadden jarenlang substantiële en structurele problemen op het terrein van overheidsfinanciën. De begrotingen waren onvoldoende betrouwbaar en realistisch, jaarrekeningen werden te laat opgesteld, de controles door de externe accountants liepen achter en de schuldposities van de eilanden waren problematisch. Op 10 oktober 2010 zijn de Nederlandse Antillen ontmanteld en zijn nieuwe staatkundige verhoudingen in werking getreden. Curaçao en Sint Maarten werden autonome landen binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Bonaire, Sint Eustatius en Saba werden bijzondere gemeenten van Nederland in de vorm van openbare lichamen.

Afgesproken werd dat Nederland een groot deel van de schulden van de Nederlandse Antillen (totaal ca. ANG 3,8 miljard) zou overnemen en dat de eilanden tot structurele verbetering van de overheidsfinanciën zou komen. Daarbij werd overeengekomen dat er onafhankelijk financieel toezicht op de begrotingen van de (ei)landen zou worden ingericht. Het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) en het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft BES) werden daartoe ingesteld.

Aruba is sinds 1986 een autonoom land binnen het Koninkrijk. Toen de overheidsschuld in 2015 toenam tot ruim AWG 4 miljard, is ook voor Aruba onafhankelijk financieel toezicht ingesteld. Op 2 september 2015 werd het toezicht op de overheidsfinanciën van Aruba wettelijk toebedeeld aan de RMR. Het CAft voert dit toezicht uit.

Taken colleges

De Colleges financieel toezicht (Cft) hebben als doel om samen met de besturen van Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba gezonde overheidsfinanciën te realiseren. Gedurende de jaarlijkse cyclus van begroten,

uitvoering en verantwoording houden de colleges toezicht op de naleving van de afgesproken normen en volgen ze de verbetering van het financieel beheer. De wettelijke basis voor de colleges wordt gevormd door de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft), de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft) en de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES).

Curaçao, Aruba en Sint Maarten

De colleges kunnen op verzoek van de landen adviseren bij de ontwerpbegroting. De vastgestelde begroting moet verplicht voor advies worden voorgelegd aan de colleges. Gedurende het jaar wordt de uitvoering van de begroting gevolgd aan de hand van uitvoeringsrapportages. Na afloop van het begrotingsjaar adviseert het college bij de jaarrekening. Als niet wordt voldaan aan de normen uit de wet, kan dit uiteindelijk leiden tot een advies aan de RMR tot het geven van een aanwijzing aan het desbetreffende bestuur om actie te ondernemen. De colleges kunnen de landen en de RMR gevraagd en ongevraagd adviseren.

Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Het college adviseert bij de ontwerpbegroting, waarbij het aanbevelingen kan doen tot aanpassing van de begroting. Ook over wijzigingen van de begroting moet het Cft door de openbare lichamen in de gelegenheid worden gesteld advies uit te brengen. Ook adviseert het college bij de uitvoeringsrapportages en jaarrekeningen. Het college kan te alle tijde een onderzoek instellen naar het beheer en de inrichting van de financiële organisatie en daarover afspraken maken met de bestuurscolleges. De minister van BZK kan zo nodig een aanwijzing geven.

Bijlage 1

Taken, werkzaamheden en samenstelling van de colleges

Samenstelling colleges

De uitvoering van het financieel toezicht is belegd bij de drie colleges. Ieder college bestaat uit een voorzitter en leden. Zij worden benoemd door de RMR. De colleges worden ondersteund door een gemeenschappelijk secretariaat, met kantoren op Curaçao, Sint Maarten en Aruba. De colleges waren in de periode waarop deze rapportage betrekking heeft als volgt samengesteld:

Cft

- Drs. L.M.C. (Lidewijde) Ongerling – Lid op voordracht van het Koninkrijk, tevens voorzitter
- Drs. J.F. (Hans) Hoogervorst – Lid op voordracht van Nederland
- J.E. (Elizabeth) de Cuba Msc RA – Lid op voordracht van Curaçao
- J.A. (Julisa) Frans MSc – Lid op voordracht van Sint Maarten

CAft

- Drs. L.M.C. (Lidewijde) Ongerling – Lid op voordracht van het Koninkrijk, tevens voorzitter
- Drs. J.F. (Hans) Hoogervorst - Lid op voordracht van Nederland
- Drs. M. (Marion) Agunbero – Lid op voordracht van Aruba

Cft BES

- Drs. L.M.C. (Lidewijde) Ongerling – Lid op voordracht van het Koninkrijk, tevens voorzitter
- Drs. J.F. (Hans) Hoogervorst – Lid op voordracht van Nederland
- Mr. Dr. G.A.E. (Glenn) Thodé – Lid op voordracht van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Lidewijde Ongerling

Marion Agunbero

Hans Hoogervorst

Elizabeth de Cuba

Julisa Frans

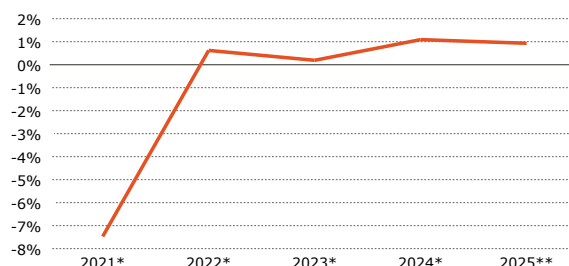
Glenn Thodé

Bijlage 2

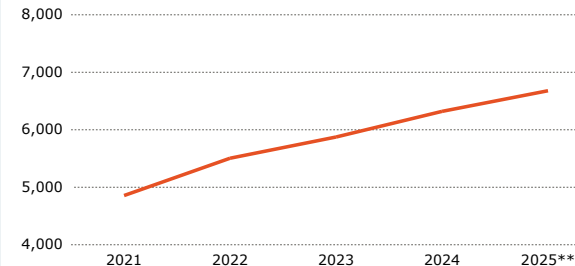
Werkzaamheden in beeld – Factsheet Curaçao

- Inwoners: 155.826 (2023)
- 65-plussers: 24,7% (2023)
- Werkloosheidspercentage: 7,8% (2024)
- Inflatie (12 maands gemiddelde): 2,6% (2024)

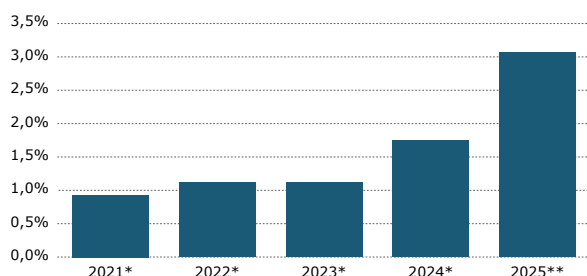
Resultaat gewone dienst (in % van bbp)

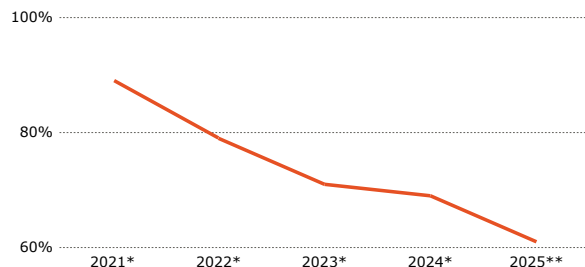
Omvang economie (in XCG miljoen)

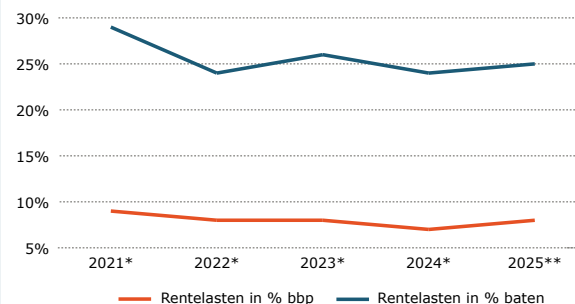
Overheidsinvesteringen (in % van bbp)

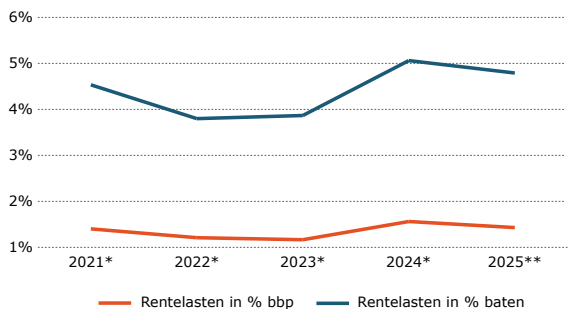
Overheidsschuld (in % van bbp)

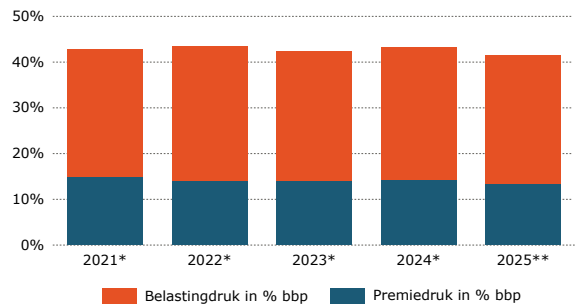
Personeelslasten (in % van bbp en in % van baten)

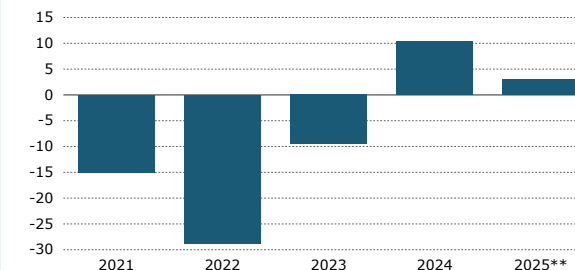
Rentelasten (in % van bbp en in % van baten)

Collectieve lastendruk (in % van bbp)

Resultaat zorgfondsen (in XCG miljoen)¹

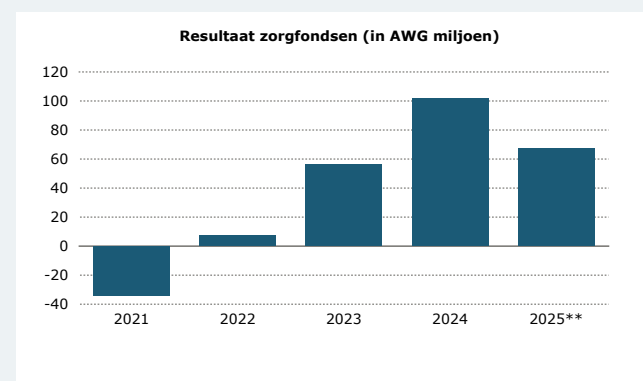
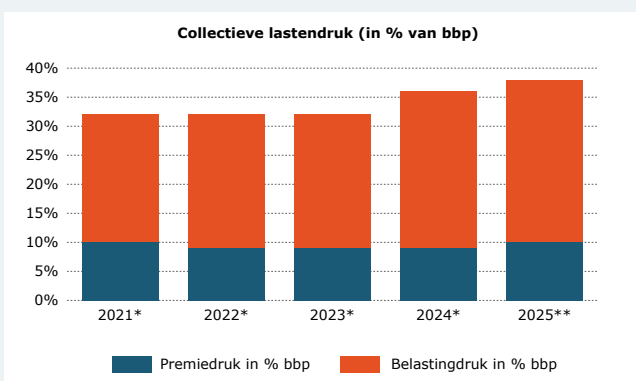
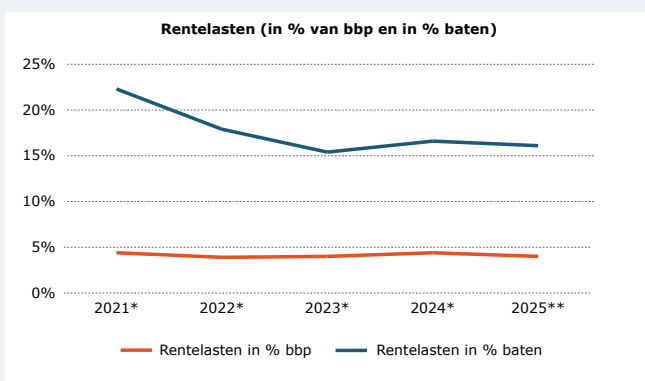
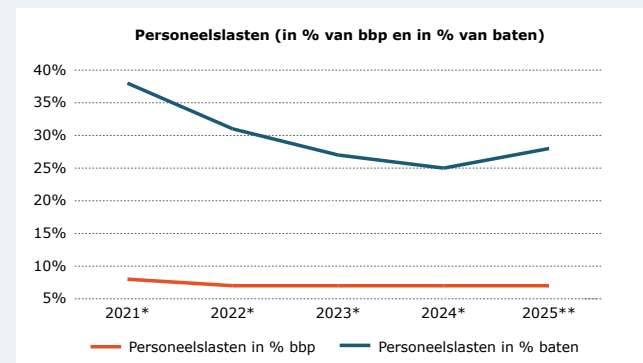
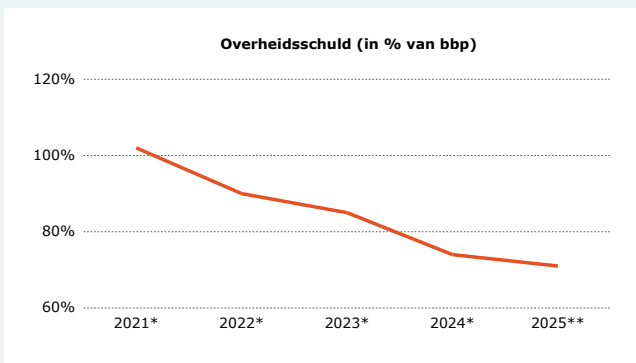
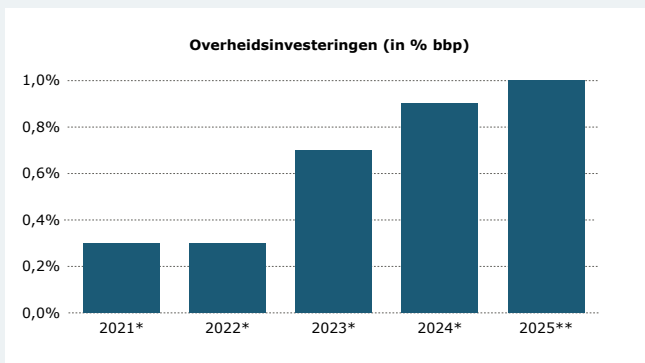
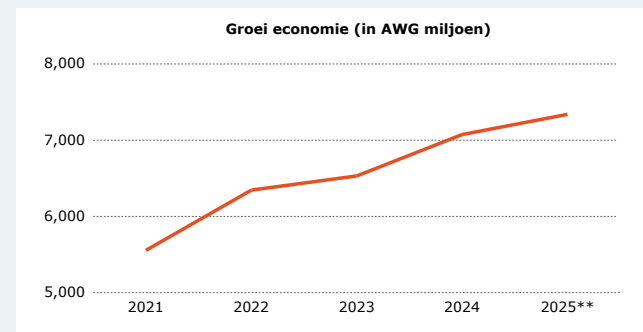
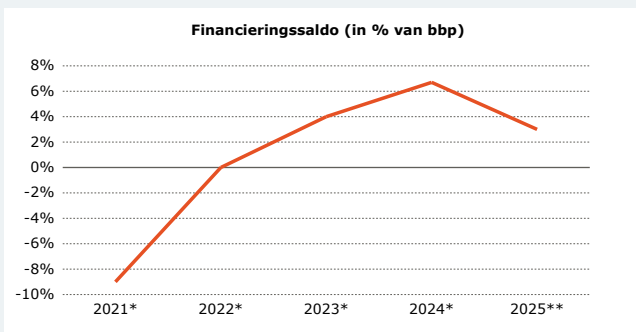

* = voorlopige cijfers, ** = begroting. ¹Het resultaat van de zorgfondsen is weergegeven inclusief de landsbijdrage. Bron: Conceptjaarrekeningen 2020-2023, vastgestelde begroting 2025, ontwerpbehoortingswijziging 2025 van Curaçao; jaarrekeningen 2020-2024 en begroting 2025 van de SVB; CBS census 2023; Kingdom of the Netherlands-Curaçao and Sint Maarten: 2024 Article IV Consultation Discussions-Press Release and Staff Report, IMF Staff Country Reports 2024, 296 (2024).

Bijlage 2

Werkzaamheden in beeld – Factsheet Aruba

- Inwoners: 108.027 (2024)
- 65plussers: 19% (2024)
- Werkloosheidspercentage: 4.4% (2025)
- Inflatie (12 maands gemiddelde): 1.5% (2025)

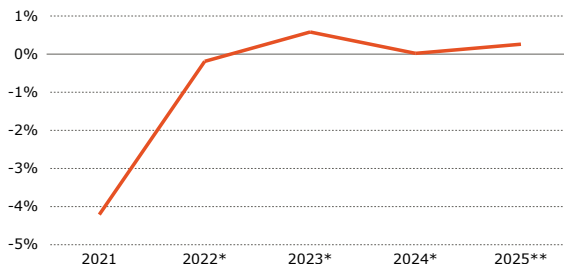
* = voorlopige cijfers, ** = begroting. Bron: IMF World Economic Outlook Database April 2025, vierde uitvoeringsrapportages 2020-2024, eerste ontwerp-begrotingswijziging 2025 van Aruba, jaarrekeningen 2021-2023 en de begroting 2025 van de AZV.

Bijlage 2

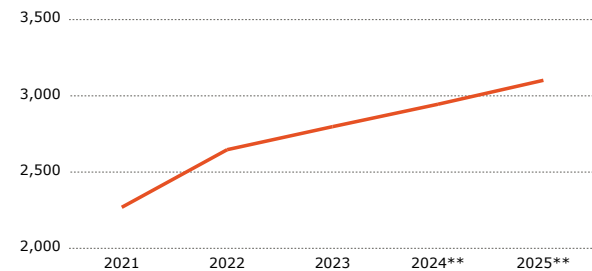
Werkzaamheden in beeld – Factsheet Sint Maarten

- Inwoners: 42.938 (2023)
- 65plusers: 7.9% (2018)
- Werkloosheidspercentage: 8.2% (2025)
- Inflatie (12 maanden gemiddelde): 2.3% (2025)

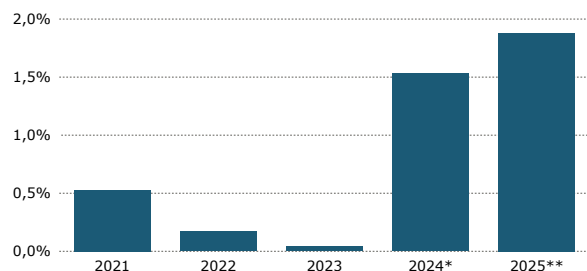
Resultaat gewone dienst (in % van bbp)

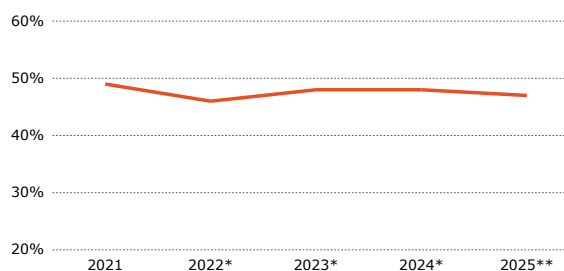
Groei economie (in XCG miljoen)

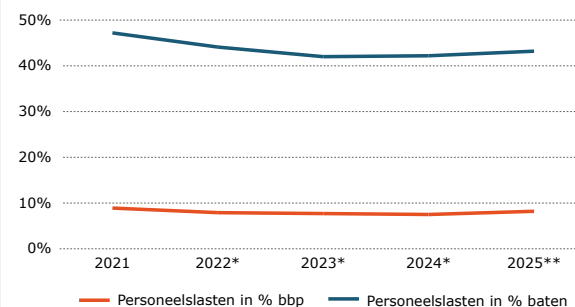
Overheidsinvesteringen (in % van bbp)

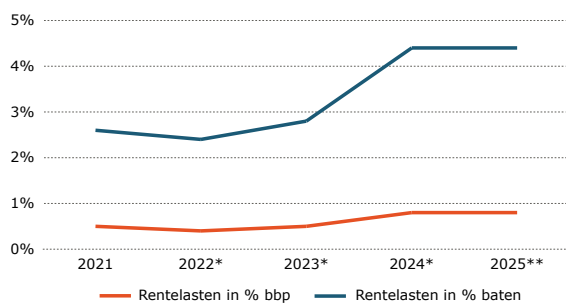
Overheidsschuld (in % van bbp)

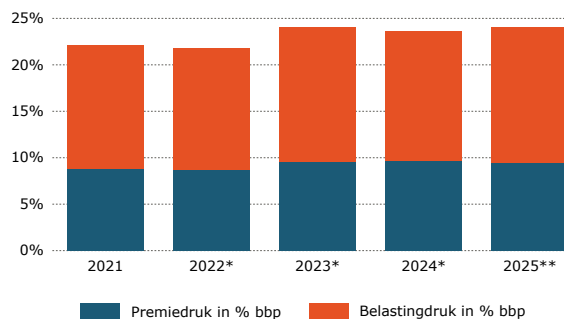
Personeelslasten (in % van bbp en in % van baten)

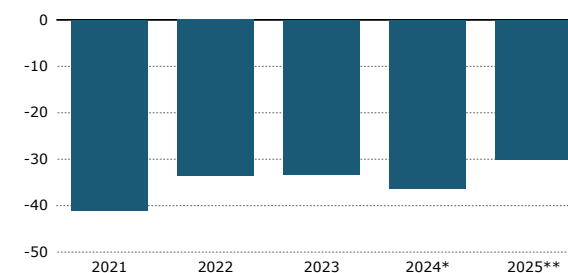
Rentelasten (in % van bbp en in % baten)

Collectieve lastendruk (in % van bbp)

Resultaat zorgfondsen (in XCG miljoen)***

* = voorlopige cijfers, ** = begroting, *** = Ziektekostenverzekering (ZV), Ongevallenverzekering (OV) en het Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden (FZOG). Bron: Eerste uitvoeringsrapportage 2025, vierde uitvoeringsrapportage 2024, jaarrekeningen 2020-2021, (concept)jaarrekening 2022, vastgestelde begroting 2025 van Sint Maarten; jaarrekeningen 2020-2023 en begroting 2026 van de SZV; Kingdom of the Netherlands-Curaçao and Sint Maarten: 2024 Article IV Consultation Discussions-Press Release and Staff Report, IMF Staff Country Reports 2024, 296 (2024); Department of Statistics Sint Maarten (2023).

Bijlage 2

Werkzaamheden in beeld – Factsheet **BES**

Bonaire

- Inwoners: 25.133 (2024)
- Werkloosheidspercentage: 3% (2022)
- Inflatie (12 maands gemiddelde): 1.8% (2024)

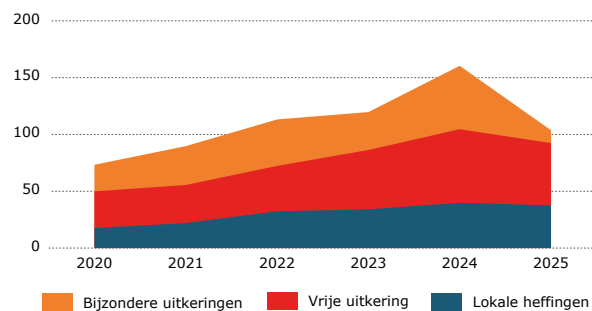
Sint Eustatius

- Inwoners: 3.204 (2024)
- Werkloosheidspercentage: 3.9% (2022)
- Inflatie (12 maands gemiddelde): 3.4% (2024)

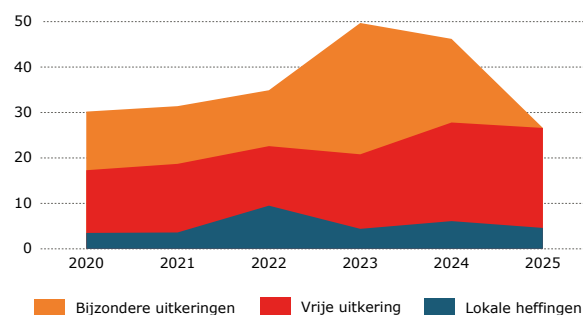
Saba

- Inwoners: 2.060 (2024)
- Werkloosheidspercentage: 2.5% (2022)
- Inflatie (12 maands gemiddelde): 2.7% (2024)

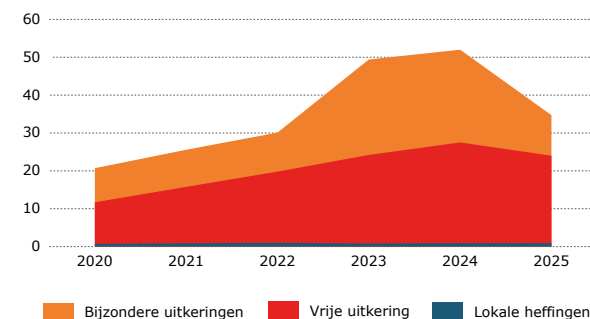
Bonaire: Ontwikkeling baten (in USD miljoen)

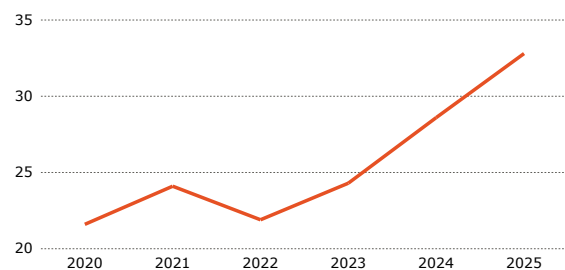
Sint Eustatius: Ontwikkeling baten (in USD miljoen)

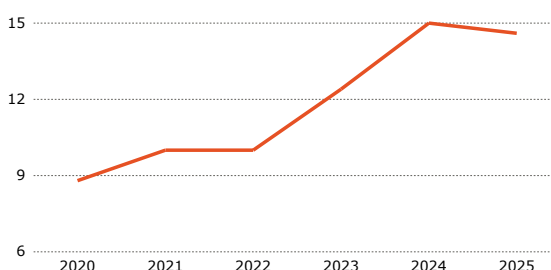
Saba: Ontwikkeling baten (in USD miljoen)

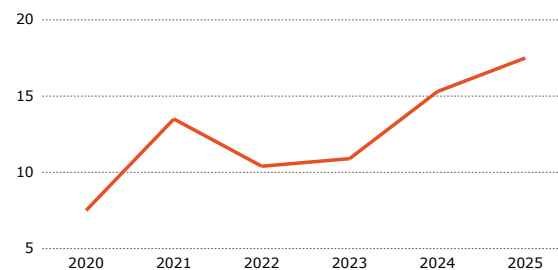
Bonaire: Ontwikkeling personeelslasten (in USD miljoen)

Sint Eustatius: Ontwikkeling personeelslasten (in USD miljoen)

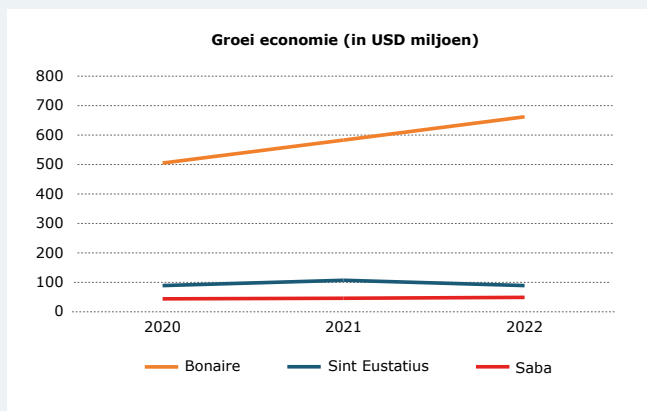
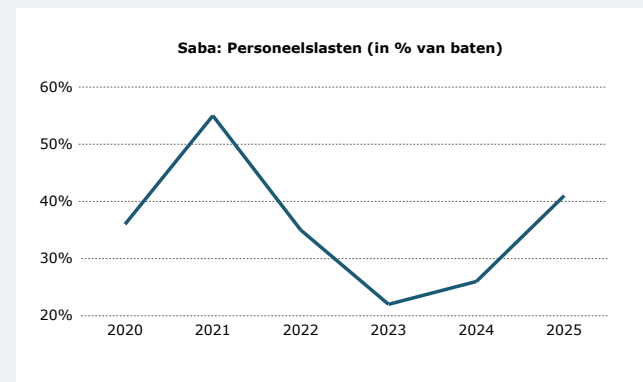
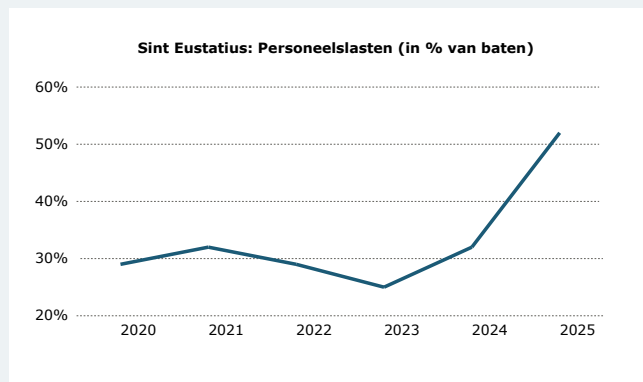
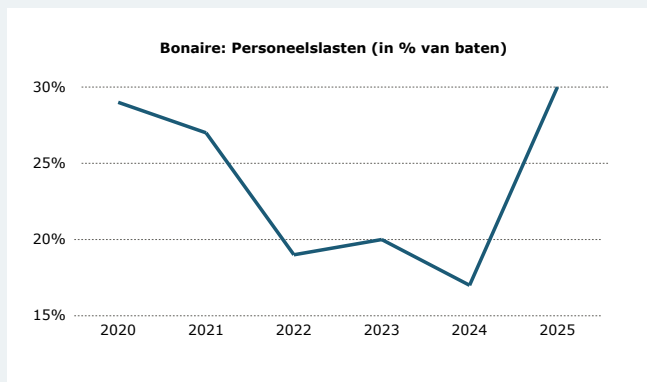

Saba: Ontwikkeling personeelslasten (in USD miljoen)

Bijlage 2

Werkzaamheden in beeld – Factsheet **BES**

Bron: De grafieken 'Ontwikkeling baten', 'ontwikkeling personeelslasten' en 'personeelslasten (in % van baten)' zijn afkomstig uit de begrotingstukken van de openbaar lichamen inclusief de jaarrekening 2024, de uitvoeringsrapportages, begroting 2025 en begrotingswijzigingen over 2024. De grafiek 'Groei economie' is gebaseerd op cijfers van het CBS. De inwoner, werkloosheid en inflatiecijfers zijn eveneens afkomstig van het CBS. De cijfers voor de economische groei voor 2023 en 2024 zijn nog niet bekend.

Bijlage 3

Afkortingenlijst

ANG	Antilliaanse Gulden
AOV	Algemene Ouderdomsverzekering
AWG	Arubaanse Florin
AZV	Algemene Ziektekosten Verzekering
BES	Bonaire, Sint Eustatius en Saba
Bbp	Bruto binnenlands product
BZK	Minister/Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BW	Begrotingswijziging
CAft	College Aruba financieel toezicht
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek.
Cft	College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten
Cft BES	College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba
CMC	Curaçao Medical Center
IMF	Internationaal Monetair Fonds
LAft	Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht
OBW	Ontwerpbegrotingswijziging
Rft	Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten
RMR	Rijksministerraad
SOAB	Stichting Overheidsaccountantsbureau
SVb	Sociale Verzekeringsbank
SZV	Uitvoeringsorgaan Sociale en Ziektekosten Verzekeringen
UR	Uitvoeringsrapportage
USD	Amerikaanse dollar
Wet FinBES	Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba
XCG	Caribische Gulden

Bijlage 4

Overzicht adviezen en reacties eerste halfjaar van 2025

Januari		Maart	
BON	Vervreemding 4-G-4172	BZK	Doorgeleiding tweede halfjaarrapportage 2024
BZK	Doorgeleiding vastgestelde derde begrotingswijziging 2024 Bonaire	AUA	Doorgeleiding tweede halfjaarrapportage 2024
AUA	Advies bij de tweede vastgestelde begrotingswijziging 2024	SXM	Reactie op uw (minister van financiën Sint Maarten) brief over de begroting 2025
AUA	Vaststelling begroting 2025 en wijziging loon- en inkomstenbelasting	BZK	Doorgeleiding bericht ten behoeve van de Rijksministerraad
CUR	Overleg Cft met Raad van Ministers	RMR	Berichtgeving betreffende begroting 2025 Sint Maarten
CUR	Overleg Cft met Commissie Financiën	CUR	Overleg met het Cft d.d. 18 februari 2025
SXM	Overleg Cft met Commissie Financiën	AUA	Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2024
AUA	Overleg CAft met Ministerraad	SXM	Overleg met het Cft d.d. 24 februari 2025
AUA	Overleg CAft met Commissie Financien	SXM	Belang vastgestelde begroting 2025
CUR	Advies bij de vastgestelde begroting 2025	AUA	Advies bij het amendement op de ontwerpbegroting 2025
AUA	Belang vastgestelde begroting 2025	CUR	Uw (minister van financiën Curacao) reactie op het advies bij de vastgestelde begroting 2025
BZK	Doorgeleiding bericht t.b.v. de Rijksministerraad	VROM	Renteloze lening BZK aan Sint Eustatius
RMR	Berichtgeving Rijksministerraad betreffende begroting 2025 Aruba	April	
AUA	Reactie op uw (minister van financiën Aruba) brief inzake vaststelling begroting 2025 en wijziging loon- en inkomstenbelasting	AUA	Prioriteiten in het kader van financieel toezicht op Aruba
Februari		AUA	Advies rioolwaterzuiveringsinstallatie
BON	Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2024	AUA	Advies bij de vastgestelde begroting 2025
AUA	Reactie op de derde uitvoeringsrapportage 2024	CUR	Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2024
EUX	Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2024	CUR	Advies aflopende obligatielening
SAB	Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2024	SXM	Advies aflopende obligatielening
SXM	Rappel vierde uitvoeringsrapportage 2024	Mei	
AUA	Rappel vierde uitvoeringsrapportage 2024	BON	Vervreemding 4-A-1692 en 4-A-1693
CUR	Rappel vierde uitvoeringsrapportage 2024	SAB	Reactie eerste uitvoeringsrapportage en advies eerste ontwerpbegrotingswijziging 2025
CUR	Reactie op uw (minister van financiën Curaçao) brief van 12 februari 2025	AUA	Advies bij de eerste ontwerpbegrotingswijziging 2025
EUX	Advies op de eerste ontwerpbegrotingswijziging 2025		

Bijlage 4

Overzicht adviezen en reacties eerste halfjaar van 2025

Mei

SXM	Rappel eerste uitvoeringsrapportage 2025
BZK	Doorgeleiding vastgestelde eerste begrotingswijziging 2025 Sint Eustatius
AUA	Rappel eerste uitvoeringsrapportage 2025
CUR	Reactie op uw brief van 13 mei 2025
CUR	Uw (minister van financiën van Curaçao) brief van 13 mei 2025 inzake de vastgestelde begroting 2025
BZK	Doorgeleiding bericht ten behoeve van de Rijksministerraad
RMR	Nadere berichtgeving betreffende begroting 2025 Sint Maarten
BON	Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2025

Juni

CUR	Vervolgadvies gedeeltelijke herfinanciering obligatielening 2025
SXM	Vervolgadvies gedeeltelijke herfinanciering obligatielening 2025
BZK	Doorgeleiding vastgestelde eerste begrotingswijziging 2025 Saba
SXM	Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2024
ARK	Overleg met het Cft d.d. 20 mei 2025
BZK	Overleg met het Cft d.d. 21 mei 2025
Fin.	Overleg met het Cft d.d. 19 mei 2025
EUX	Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2025
CUR	Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2025
SXM	Belang vastgestelde begroting 2025
CUR	Herbenoeming minister van Financiën
BZK	Ter informatie: wijziging nevenfunctie
AUA	Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2025
AUA	Advies bij de ontwerpbegroting 2026
BON	Overleg met de voorzitter van het Cft d.d. 24 juni 2025

Adres kantoor Curaçao

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten

Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba

L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail: info@cft.cw
Internet: www.cft.cw

Aan
Van

Staatssecretaris van Digitalisering en Koninkrijksrelaties
Directoraat-Generaal Koninkrijksrelaties, afdeling
Financiën en Economie

nota

Verzending eerste Halfjaarrapportage 2025 C(A)ft en Cft
BES

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000578763

Datum
1 oktober 2025

Opgesteld door

[REDACTED]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
10

Aanleiding

Op vrijdag 26 september lag in de Rijksministerraad (RMR) de eerste halfjaarrapportage 2025 van de financiële colleges – respectievelijk het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft), het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft BES) en het College Aruba financieel toezicht (CAft) – ter kennisname voor.

In vervolg op deze kennisname wordt de halfjaarrapportage doorgeleid naar de beide Kamers der Staten-Generaal van Nederland. Daarnaast wordt deze doorgeleid naar de Staten en besturen van Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Tot slot wordt een brief verstuurd naar de voorzitter van het C(A)ft en Cft BES.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om:

- Bijgevoegde brieven te ondertekenen om het halfjaarrapportage door te geleiden naar de beide Kamers der Staten-Generaal van Nederland en de Staten en besturen van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

Kern

- Conform artikel 4, tweede lid, van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) dient u de halfjaarrapportage van het Cft door te geleiden naar de RMR, de besturen en Staten van Curaçao en Sint Maarten en de beide Kamers der Staten-Generaal van Nederland.
- Conform artikel 2, vierde lid, van de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft) dient de halfjaarrapportage van het CAft te worden gestuurd aan de RMR, de besturen en Staten van Aruba en de beide Kamers der Staten-Generaal van Nederland.
- Op grond van artikel 4, tweede lid, van de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) legt het Cft BES eens per halfjaar schriftelijk verantwoording aan u af over de verrichtte werkzaamheden. Het Cft BES zendt een afschrift van dit verslag aan de betrokken bestuurscolleges, eilandsraden en de regeringscommissaris. Zoals gebruikelijk wordt dit verslag door de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties doorgeleid naar de beide Kamers der Staten-Generaal van Nederland.
- De halfjaarrapportage wordt conform bovengenoemde wettelijke bepalingen na kennisname in de Rijksministerraad verzonden.

Toelichting

- De Colleges besteden uitgebreid aandacht aan de uitvoering van de begrotingen en het financieel beheer, met aandacht voor zowel positieve ontwikkelingen als knelpunten, zoals vertraging in rapportages en tekortkomingen in de kwaliteit van de uitvoeringsinformatie.
- Specifieke onderwerpen, zoals de financiële problematiek rond de lokale zorgstelsels en achterblijvende inkomsten uit vergunningen voor kansspel aanbieders, komen aan bod, met aanbevelingen voor aanpassingen in de begrotingen.
- De aanbevelingen in de rapportage ondersteunen het streven naar structurele hervormingen op het gebied van financieel beheer en duurzame ontwikkeling.

Onze referentie

2025-0000578763

Datum

1 oktober 2025

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Halfjaarrapportage C(A)ft en Cft BES (januari 2025 – december 2025)	Ter kennisname
2	Brief aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Nederland	Ter ondertekening
3	Brief aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Nederland	Ter ondertekening
4	Brief aan de Staten van Aruba	Ter ondertekening
5	Brief aan de Staten van Curaçao	Ter ondertekening
6	Brief aan de Staten van Sint Maarten	Ter ondertekening
7	Brief aan de minister van Financiën van Aruba	Ter ondertekening
8	Brief aan de minister van Financiën van Curaçao	Ter ondertekening
9	Brief aan de minister van Financiën van Sint Maarten	Ter ondertekening
10	Brief aan de voorzitter van het C(A)ft en Cft BES	Ter ondertekening